

Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ

6800 Hódmezővásárhely

Dr. Rapcsák András út 16-18.

Tel./Fax.: 06 62 242 224

Szakmai beszámoló a Korok, kultúrák, lelőhelyek című régészeti előadássorozatról

Pályázati azonosító: 207108/00333

A Tornyai János Múzeum 2014-ben a *Kincsek a szántásból – a szikáncsi aranylelet* címmel rendezett, az eddig ismert legnagyobb és legjelentősebb hunkori pénzleletet, a szikáncsi aranykincset bemutató kiállításhoz kapcsolódóan régészeti előadás-sorozatot indított *Korok, kultúrák, lelőhelyek* címmel. Az előadások hónapról-hónapra komoly szakmai és közönségérdeklődés mellett zajlottak, így mind a rendezők, mind a hallgatóság részéről felmerült az igény a folytatásra.

Az előadás-sorozat folytatásaként 2015 tavaszán 5 előadótól 4 előadás hangzott el, ezek a következők voltak.

2015. február 25.

A szkíták utódai a Volgától a Dunáig

Előadó: Dr. Istvánovits Eszter, a nyíregyházi Jósza András Múzeum régésze.

2015. március 25.

Honfoglalás kori temetők Hódmezővásárhely határában

Előadó: Dr. Révész László, a Magyar Nemzeti Múzeum régésze, a Szegedi Tudományegyetem Régészeti Tanszékének vezetője.

2015. április 22.

A kingéci tallérlelet

Előadók: Csányi Viktor, a Tornyai János Múzeum régésze és Bacskai István, hivatásos műszeres lelet- és lelőhely-felderítéssel foglalkozó szakember.

2015. május 20.

Aktuális bronzkor. A Kárpát-medencei bronzkori ember világa

Előadó: Dr. V. Szabó Gábor, az ELTE-BTK adjunktusa.

Dr. Istvánovits Eszter — nagyívű áttekintő témát választó — nyitó előadásában az eurázsiai sztyeppe szarmata népességét mutatta be, a keleti szarmaták dús, gazdag leleteit, melyeknek csak „szerény utódai az alföldi leletek”. Az antik források, valamint számtalan, a lelőhelyekről, a feltárásokról és a leletekről a helyszínen készített fotó segítségével megismerhettük azoknak a szarmatáknak a keleti anyagát, akik „négy és fél évszázadon át uralták az Alföldet, hogy azután beolvadjanak a keletről ide érkező népek színes szötteibe”.

Dr. Révész László Hódmezővásárhely környékének legfontosabb X–XI. századi temetőit mutatta be. Kiemelt figyelmet szentelt a Hódmezővásárhely-Nagyszigeten feltárt temetőnek (ez az egyetlen teljesen feltárt honfoglalás kori temető a város határában), valamint a Hódmezővásárhely-Kopáncs, Szentitanyánál 1944 nyarán feltárt síroknak. „Utóbbiak leletanyagáról és ásatási dokumentációjáról mindeddig azt tartották, hogy azok elvesztek a zűrzavaros időszakban. Az elmúlt hónapok során azonban sikerült ezekre rábukkanni. Tanulmányozásuk hozzásegítheti a kutatókat a korszak egyik nagy legendájának, az ott talált gazdag viseletben eltemetett női sír rejtélyének megoldásához.”

Csányi Viktor — szintén helyi vonatkozású — előadásában a Hódmezővásárhely-Kingécen 2009 decemberében lakossági leletbejelentést követően, műszeres leletfelderítés alkalmazásával feltárt késő középkori ezüst tallérleletet mutatta be. „A leletegyüttes annak a történelmi időszaknak az emléke, amikor Vásárhely környékének települései közül sok végleg elpusztult és különböző vagyontárgyakból álló kincseket rejtettek el tulajdonosaik abban a reményben, hogy visszatérve azok segítségével folytassák korábbi életüket.” A 67 nagyméretű, 16. századi ezüstpénzből (tallérból) és egy virágot mintázó aranyozott bronz veretből álló, a 15 éves háború idején, 1596 táján elrejtett éremkincs előkerülése szemléletesen világított rá a lakossági leletbejelentések fontosságára.

Bacsai István előadásában — jó néhány gyakorlati példát is bemutatva — alapvetően a fémdetektorral végzett régészeti lelet- és lelőhely-felderítés módszertanáról, előnyeiről, hátrányairól és újabb eredményeiről számolt be. Felhívta a figyelmet a műszeres lelőhelyrakások veszélyeire, az azok által okozott károk nagyságára, valamint annak fontosságára, hogy a leletek minden esetben „szakemberek keze munkája által kerüljenek ki a földből”.

A záró — ugyancsak egy nagyívű áttekintő témát választó — előadásban Dr. V. Szabó Gábor a meghatározó világtörténeti eseményekben bővelkedő bronzkor Kárpát-medencei

történetét foglalta össze, sajátos szemszögből. A Kárpát-medence területén élt bronzkori közösségek mindennapjainak bemutatása mellett szó esett „az őskori migráció formáiról, a környezetrombolás és a természeti katasztrófák bronzkori példáiról, a korszak egészét átszövő erőszak arculatairól és okairól, valamint a paraszti világ máig meghatározó bronzkori újításairól” is. Az előadás arra kereste a választ a régészettudomány legújabb eredményei tükrében, hogy „mennyire aktualizálhatók a mai múzeumba járó közönség számára azok a problémák és a rájuk adott válaszok, amelyekkel a bronzkori emberek szembesülhettek”.

Összegezve: az előadás-sorozat keretében (nyitó és záró előadásként) két nagyívű áttekintő témával ismerkedhettek meg a szakmai érdeklődők és a nagyközönség, míg a két „közbülső” előadás alapvetően helyi vonatkozású témákat mutatott be. A régészeti kutatások újabb eredményeinek, illetve módszereinek ismeretterjesztő előadások keretében történő népszerűsítése mellett fontos szakmai célkitűzésnek tekintettük azt, hogy felhívjuk a figyelmet a leletbejelentések fontosságára, a régészeti örökség védelmére, valamint a fémkereső műszerrel történő lelőhelyrablások veszélyeire.

KOROK, KULTÚRÁK, LELŐHELYEK
RÉGÉSZETI ELŐADÁSSOROZAT

DR. ISTVÁNOVITS ESZTER
A SZKÍTÁK UTÓDAI A
VOLGÁTÓL A DUNÁIG

IDŐPONT

2015. FEBRUÁR 25. 16.00

HELYSZÍN

TORNYAI JÁNOS MÚZEUM

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY, DR. RAPCSÁK ANDRÁS ÚT 16-18.

AZ ELŐADÁSSOROZAT
TÁMOGATÓJA:

nka

Nemzeti Kulturális Alap

KOROK, KULTÚRÁK, LELŐHELYEK
RÉGÉSZETI ELŐADÁSSOROZAT

DR. RÉVÉSZ LÁSZLÓ

HONFOGLALÁS
KORI TEMETŐK
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY
HATÁRÁBAN

IDŐPONT

2015. MÁRCIUS 25. 17.00

HELYSZÍN

TORNYAI JÁNOS MÚZEUM

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY, DR. RAPCSÁK ANDRÁS ÚT 16-18.

AZ ELŐADÁSSOROZAT
TÁMOGATÓJA:

Nemzeti Kulturális Alap

KOROK, KULTÚRÁK, LELŐHELYEK RÉGÉSZETI ELŐADÁSSOROZAT

CSÁNYI VIKTOR
BACSKAI ISTVÁN

A KINGÉCI TALLÉRLELET A HÓDMEZŐVÁSÁRHELY- KINGÉCEN VÉGZETT MŰSZERES LELETFELDERÍTÉS EREDMÉNYEI

IDŐPONT

2015. ÁPRILIS 22. 17.00

HELYSZÍN

TORNYAI JÁNOS MÚZEUM

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY, DR. RAPCSÁK ANDRÁS ÚT 16-18.

AZ ELŐADÁSSOROZAT
TÁMOGATÓJA:

Nemzeti Kulturális Alap

KOROK, KULTÚRÁK, LELŐHELYEK
RÉGÉSZETI ELŐADÁSSOROZAT

DR. V. SZABÓ GÁBOR
AKTUÁLIS BRONZKOR
A KÁRPÁT-MEDENCEI
BRONZKORI EMBER
VILÁGA

IDŐPONT

2015. MÁJUS 20. 17.00

HELYSZÍN

TORNYAI JÁNOS MÚZEUM

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY, DR. RAPCSÁK ANDRÁS ÚT 16-18.

AZ ELŐADÁSSOROZAT
TÁMOGATÓJA:

nka

Nemzeti Kulturális Alap

